

L'esquena de la fulla del ganivet

(ALDC, II, 364. L'esquena de la fulla del ganivet)

Notem la manca de respostes a una gran part del domini. El mot més freqüent és *esquena* (< germ. *SKINA 'llata o barreta; tibia; espinada'), que, partint del sentit físic 'part posterior del cos', s'ha interpretat com 'part posterior de la fulla del ganivet, oposada al tall'; la vocal tònica s'articula segons els dialectes: [ɛ], al cat. central; [e], al cat. occ.; [ə], al mall.; i [ɛ], al rossellonès. Semblantment ha passat amb *revés* (< llat. REVERSU 'girat'), que, a partir de 'cara oposada a la cara normal', ha esdevingut 'part oposada al tall' (cf. *revés del tall* 184, *revés de la fulla* 104). *Cas* (var. *ca*[θ] 139, *cos* 130), a voltes també 'cabossa d'una eina oposada

al tall' (per ex., d'una destrall 155), potser deriva de l'àr. vg. QAFE (< àr. QAFĀ 'dors de la mà; revers de la moneda' (*DECat*). *Dos* (var. [dɔs] 4, 6), més que manlleu al fr. *dos* (pron. [do]) ho deu ser a l'oc., que articula la -s. *Canto* és un castellanisme força estès col·loquialment per 'cantell, cantó, caire' (var. *canto que no talla* 111). *Costella* 86 es basa en l'ús metafòric del valor de 'regió posterior del cos' (usat sobretot en plural); *darrere* 9, 181, oposat a *davant* entès com a 'tall'. El *gros* 159 (o *cap gros* 106) i *part doble* 141 al·ludeixen al gruix més gran del cas enfront del tall. *Cas* i *esquena* són mots normatius.

